

[Alfred Jensen.]

byggeri en fortrinsstilling over for det sociale byggeri. Den private kapital har ikke været sen til at udnytte de spekulationsmuligheder, der nu i så rigt mål bød sig.

Uden myndighedskontrol eller bevilling sikredes spekulanterne lån op til 75 pct. af anskaffelsessummen. Da boligen stadig er en mangelvare, har der været mulighed for at presse huslejen op i højder, der for kort tid siden betragtedes som fantasipriser. Enliges og barnløse ægtepars særlige vanskeligheder med at skaffe sig bolig har i høj grad været udnyttet til at presse krav om indskud og husleje i vejret. Samtidig hermed har byggeriet koncentreret sig om små lejligheder eller store, luksusbetonede boliger.

Denne usmagelige udnyttelse af lejerne har yderligere været begunstiget gennem standsning af det sociale boligbyggeri. Det betyder, at de vanskeligheder, som mindre-bemidlede har med at skaffe sig en passende bolig på overkommelige vilkår, vil blive forøget.

Det private byggeris privilegerede stilling strider imidlertid ikke alene mod de mindre-bemidlede interesser, men også mod den nye boligstøttelovs sigte. Lovens § 1 siger klart, hvad formålet er:

„Lovens formål er at tilvejebringe en boligbestand af en sådan størrelse og med en sådan husleje, at de boligsøgende får en rimelig mulighed for at skaffe sig en efter deres økonomi og familieforhold passende bolig.“

Det drejer sig altså ikke alene om sikring af boligbyggeri, men også om en rimelig husleje. Det kan siges, at det private byggeri, der nu begunstiges, ikke fremstiller boliger til en rimelig pris, endsige til en husleje, som giver den mindre-bemidlede mulighed for at skaffe sig og sin familie en bolig i dette byggeri. En leje på 65 kr. pr. m² årligt er langt ud over det rimelige. Boligselskaberne hævder således, at de uden statsgaranterede lån og tilskud vil kunne opføre lejligheder til 50 kr. pr. m². Det er en ikke ringe forskel. Det viser det urimelige i, at spekulanter, takket være at der ikke er kontrol med lejen, kan sikre sig hele 15 kr. mere pr. m², end det er nødvendigt at indkassere. Hertil kommer desuden de store indskud, som de private kræver og

også opnår — 6 000-10 000 kr. pr. lejlighed er ganske almindeligt.

Når boligselskaberne ikke går i gang med byggeri uden statsgaranterede lån og tilskud, skyldes det simpelt hen, at selv en sådan husleje må siges at være for høj. Det betyder kort og godt, at de mindre-bemidlede medborgeres ret omfattende boligbehov kun kan tilfredsstilles gennem socialt boligbyggeri. Det vil også være den eneste måde, hvorpå man kan bidrage til, at den huslejemæssige side af formålsparagraffen bliver opfyldt.

Vort forslag til folketingsbeslutning tager sigte på, at de sociale boligselskaber også i år kan fortsætte det længe forud planlagte boligbyggeri til en relativt lav husleje.

Ved første behandling af venstres og det konservative folkepartis forslag om sanering af boligstøtteloven udtalte socialdemokratiets ordfører, det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, her i tinget — det findes spalte 2093 i Folketingstidende —

„Jeg har den opfattelse, at man må kunne administrere denne lov efter dens forudsætning og dens bogstav. Når jeg henviser til lovens formålsparagraf, må vel også deraf følge, at loven indeholder muligheder for at opfylde dette formål. Jeg mener, at loven ikke kan fratage ministeriet adkomsten til at yde statsstøtte, hvis det viser sig, at lovens formål ikke kan opfyldes, d. v. s. at skaffe boliger, der passer efter de boligsøgendes økonomi og familieforhold.“

Det ærede medlem gjorde også opmærksom på, hvad ministeren kunne foretage sig for at sikre opfyldelse af formålsparagraffen. Han henviste direkte til § 2, stk. 3, der bemyndiger boligministeren til at foretage regulering af bygge- og anlægsvirksomheden.

Der kan ikke herske tvivl om, at ministeren har de fornødne beføjelser til at sikre en fortsættelse af det sociale boligbyggeri og begrænse spekulanternes dominerende indflydelse.

Det er på denne baggrund, at vi foreslår, at tinget skal opfordre ministeren til at frigive 10 000 lejligheder af det planlagte byggeri.

En sådan foranstaltning betyder ikke, at der er skabt betryggende forhold for byggeriet. Andre og mere omfattende ændringer